

Tyresö kommun
Kommunledningskontoret
Rebecca Berlin
Handläggare kommunkansliet
08-578 295 38
rebecca.berlin@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-10-29

1 (6)

Diarienummer
2015/KS 0277 003

Beredningen för medborgardialog och
mångfald

Program för medborgardialog 2015

Förslag till beslut

Förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Program för medborgardialog för mandatperioden 2014-2018 antas.

Förslag till kommunstyrelsen:

1. Dialogforumen *Frågepanelen* och *Tyresöpanelen* avslutas, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att anta program för medborgardialog för mandatperioden 2014-2018.
2. Dialogforumet *Tyresöinitiativet* startas som ett löpande dialogverktyg i Tyresö kommun.
3. Beredningen för medborgardialog och mångfald ges i uppdrag att under år 2016 ta fram ett förslag på ett löpande dialogverktyg som är anpassat för att föra dialog med kommunens ungdomar, att komplettera programmets del 6.1 *Löpande dialogverktyg* med.
4. Beredningen för medborgardialog och mångfald ges i uppdrag att under år 2016 ta fram förslag på ytterligare redskap och metoder för medborgardialog, att komplettera bilagan till programmet, *Verktyslåda för medborgardialog*, med.

5. Beredningen för medborgardialog och mångfald ska rapportera till kommunstyrelsen om det pågående arbetet med dialogverktygen innan sommaren 2016.

Kommunledningskontoret

Bo Renman
Kommundirektör

Ulrika Westberg Josephson
Chef kommunkansliet

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsplanen för kommunövergripande verksamheter för år 2015 finns målet att medborgarnas inflytande och insyn i kommunens verksamhet och beslut ska öka. En insats som är tänkt att bidra till att målet uppnås är att Tyresö kommun framöver ska arbeta utifrån ett program för medborgardialog.

Tyresö kommuns program för medborgardialog har arbetats fram av kommunkansliet under år 2015. I arbetet har kommunikation främst skett med beredningen för medborgardialog och mångfald och med förvaltningarna inom Tyresö kommun kring de former för medborgardialog och brukardialog som finns idag och kring önskemål på nya former och innehåll i programmet. Kommunledningskontorets chefsgrupp har även varit involverad i arbetet. För utformningen av programmet har Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) material om medborgardialog varit vägledande.

Bakgrund och syfte

Både kommunkompassen år 2015 och Statistiska centralbyråns medborgarundersökning för hösten 2014 och våren 2015 visar på att dialogen

med medborgarna och deras möjlighet till påverkan är ett område som Tyresö kommun, i likhet med många andra i undersökningarna, behöver arbeta med.¹

I Tyresö kommun arbetar vi mycket med både brukardialoger och medborgardialoger i syfte att förbättra verksamheten men det har funnits en avsaknad av struktur för hur vi arbetar gemensamt inom området. Syftet med programmet för medborgardialog är att det ska bidra till en mer samlad syn på vad som gäller vid initierande av medborgardialoger, att det ska förenkla för tjänstemän i arbetet och att det ska bidra till att dialogerna blir en mer naturlig del i styrprocessen. Resultatet hoppas vi självfallet ska bli att medborgarna upplever att deras möjlighet till påverkan ökar och att beslut och nya satsningar blir ännu bättre genom att vi på ett mer strukturerat sätt kan involvera medborgarnas synpunkter i beslutsunderlagen.

Aktiva former för medborgardialog som föreslås avslutas

Tyresö kommun har i nuläget två dialogforum på kommunens webbplats som föreslås avslutas under förutsättning att programmet antas. Dialogforumen heter *Frågepanelen* och *Tyresöpanelen*. Tyresöpanelen består av en grupp medborgare, från 16 år, som löpande kan kopplas in för dialog i olika aktuella frågor genom att svara på en strukturerad form av medborgarenkäter. Medborgare kan själva anmäla sitt intresse att delta i panelen och frågorna och resultaten av frågegenomgångarna publiceras via webbplatsen. Syftet med denna form av dialog har varit att på ett enkelt vis kunna få ett bredare underlag till beslut i aktuella frågor.

I samtal med förvaltningarna har det framkommit att panelen inte används i den grad som känns motiverat för att den ska finnas kvar som en aktiv form för medborgardialog. Förvaltningarna föredrar vanligen att använda sig av öppna dialoger genom öppna enkäter och öppna dialogmöten då det ger möjlighet för en bredare grupp att delta, om dialogen riktar sig till alla kommunens medborgare. Tyresöpanelen föreslås därför avslutas till förmån för öppna dialoger.

¹ Komunkompassen sidan 29, SCBs medborgarundersökning hösten 2015 och våren 2015, sidan 24

Även Frågepanelen är ett dialogforum på Tyresö kommuns webbplats. Frågepanelen syftar till dialog mellan förtroendevalda och kommuninvånare. Via frågepanelen kan de som bor och verkar i Tyresö ställa frågor till representanter för de politiska partierna med representation i kommunfullmäktige. Samtliga frågor med svar syns i "Frågor och svar" när någon representant har besvarat frågan.

I samtal med de politiska partierna har det framkommit att en del partier upplever att det är tidskrävande att vara aktiva via frågepanelen och att frågor därav inte alltid blir besvarade i den mån som partierna skulle önska. Samtidigt har det understrukits att många frågor och åsikter som kommer in via frågepanelen handlar om den löpande verksamheten och därför bäst kan besvaras av tjänstemän. Av ovanstående anledningar föreslås att panelen avslutas.

På Tyresö kommuns webbplats så har medborgarna möjlighet att inkomma med frågor och synpunkter i Synpunktshanteringen, för besvarande av tjänstemän. På webbplatsen finns även hänvisningar till de politiska partierna och kontaktuppgifter till politiska sekreterarna. Medborgare och andra som önskar ställa frågor eller komma med åsikter till partierna har på så vis möjlighet att göra det. Tyresö kommun satsar extra på att visa partiernas åsikter i olika frågor inför valen via valwebben, en speciell webbplats som öppnas upp inför valen via tyreso.se.

Programmet och vidare arbete med medborgardialog

Tyresö kommuns program för medborgardialog syftar, som tidigare nämnt, till att skapa struktur i hur vi arbetar gemensamt med medborgardialog. Målet är att medborgardialog blir en mer naturlig del i styrprocessen och att medborgarna upplever att deras möjlighet till påverkan ökar. Programmet ska ge en samlad bild över vad som gäller vid medborgardialoger, för såväl medborgare som för tjänstemän och förtroendevalda.

Det nya löpande dialogverktyget som finns med i programmet, som Tyresö kommun tidigare inte har arbetat med, är en typ av medborgarinitiativ. Vi har valt att kalla formen för Tyresöinitiativet. Inspiration har tagits från Malmö stad

som under en längre tid har haft Malmöinitiativet via sin webbplats. Tanken med denna form av dialog är att medborgarna ska ha möjlighet att komma med egna initiativ, riktade direkt till politiken, och på så vis ha möjlighet att påverka mellan valen. Till kommunledningskontoret får vi en del frågor om denna typ av påverkansmöjlighet vilket gör att det känns motiverat att testa formen.

Dialogverktyget öppna enkäter föreslås även kompletteras med ett verktyg för mindre avstämningar med medborgarna via SMS. Syftet med att denna funktion är att det ska gå att stämma av enklare frågor med medborgarna, på ett sätt som är smidigt både för medborgare, som besvarar frågorna, och för politiker och tjänstemän, som arbetar med svaren.

Kommundirektören har för avsikt att ge avdelningen för medborgarfokus ansvarar för implementeringen av programmet. Beredningen för medborgardialog och mångfald föreslås få ansvar för vidare utveckling av dialogverktyg.

Verktygslådan för medborgardialog, som nämns i slutet av programmet, har inte utformats i detta steg. I SKLs material kring medborgardialog, som har varit vägledande i utformningen av programmet, och i samtal med andra kommuner har de förtroendevaldas roll i arbetet med medborgardialoger betonats starkt.² Till följd av detta har vi sett det som betydande att förtroendevalda är ledande i utformningen av olika dialogverktyg. Kommunledningskontoret föreslår därför att beredningen för medborgardialog och mångfald, som har i uppgift att följa och bereda frågor inom området medborgardialog, får i uppgift att arbeta vidare med utformningen av olika dialogverktyg.

En annan del som beredningen föreslås arbeta vidare med är att ta fram ett löpande dialogverktyg som är anpassat för att föra dialog med kommunens ungdomar. Vi har föreslagit att ett dialogverktyg för just ungdomar utformas med anledning av att vi i Tyresö idag saknar ett tydligt dialogforum riktat till gruppen ungdomar. Det skulle vara bra för utvecklingen av verksamheterna inom kommunen att på ett enkelt vis kunna få in synpunkter ur den yngre befolkningens synvinkel. För att få in den äldre befolkningens synpunkter har vi

² Medborgardialog som en del i styrprocessen, Sveriges Kommuner och Landsting, sidan 13.

till exempel Kommunala pensionärsrådet idag, som är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunledningskontoret har tagit fram förslagen till beslut ovan i syfte att medborgardialogen ska utvecklas i Tyresö kommun. Viktigt att betona är dock att arbetet med denna fråga aldrig blir riktigt klart och att programmet och dess tillkommande bilaga därför måste utvecklas fortlöpande i takt med att metoder och kompetens för medborgardialog utvecklas.